

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون آیین دادرسی کیفری تحریری
مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴

دانش‌پژوه گرامی
لطفاً قبل از مطالعه کتاب به درست‌نامه
مندرج در انتهای کتاب مراجعه کنید.

تدوین: گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

انتشارات چتر دانش

فهرست

۸.....	قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲
۸.....	بخش اول: کلیات
۸.....	فصل اول: تعریف آیین دادرسی کیفری و اصول حاکم بر آن
۱۰.....	فصل دوم: دعوای عمومی و دعوای خصوصی
۱۸.....	بخش دوم: کشف جرم و تحقیقات مقدماتی
۱۸.....	فصل اول: دادسرا و حدود صلاحیت آن
۲۰.....	فصل دوم: ضابطان دادگستری و تکالیف آن
۳۵.....	فصل سوم: وظایف و اختیارات دادستان
۴۷.....	فصل چهارم: وظایف و اختیارات بازپرس
۴۷.....	مبحث اول: اختیارات بازپرس و حدود آن
۵۷.....	مبحث دوم: صلاحیت بازپرس
۶۱.....	فصل پنجم: معاینه محل، تحقیق محلی، بازرسی و کارشناسی
۷۹.....	فصل ششم: احضار و تحقیق از متهم، شهود و مطلعان
۷۹.....	مبحث اول: احضار، جلب و تحقیق از متهم
۹۴.....	مبحث دوم: احضار و تحقیق از شهود و مطلعان
۹۹.....	فصل هفتم: قرارهای تأمین و نظارت قضایی
۱۱۹.....	فصل هشتم: اقدامات بازپرس و دادستان پس از ختم تحقیقات
۱۲۷.....	فصل نهم: تحقیقات مقدماتی جرایم اطفال و نوجوانان

۱۲۹	فصل دهم: وظایف و اختیارات دادستان کل کشور
۱۳۲	بخش سوم: دادگاه‌های کیفری، رسیدگی و صدور رأی
۱۳۲	فصل اول: تشکیلات و صلاحیت دادگاه‌های کیفری
۱۴۳	فصل دوم: رسیدگی به ادله اثبات
۱۴۹	فصل سوم: رسیدگی در دادگاه‌های کیفری
۱۴۹	مبحث اول: کیفیت شروع به رسیدگی
۱۵۸	مبحث دوم: ترتیب رسیدگی
۱۶۴	مبحث سوم: صدور رأی
۱۶۷	فصل چهارم: رسیدگی در دادگاه کیفری یک
۱۶۷	مبحث اول: مقدمات رسیدگی
۱۷۲	مبحث دوم: ترتیب رسیدگی
۱۷۵	مبحث سوم: صدور رأی
۱۷۶	فصل پنجم: رأی غیابی و واخواهی
۱۷۸	فصل ششم: رسیدگی در دادگاه اطفال و نوجوانان
۱۷۸	مبحث اول: تشکیلات
۱۷۹	مبحث دوم: ترتیب رسیدگی
۱۸۱	فصل هفتم: احاله
۱۸۳	فصل هشتم: رد دادرس
۱۸۶	بخش چهارم: اعتراض به آراء
۱۸۶	فصل اول: کلیات

فصل دوم: کیفیت رسیدگی دادگاه تجدیدنظر استان.....	۱۹۴
فصل سوم: کیفیت رسیدگی دیوان عالی کشور.....	۲۰۰
فصل چهارم: اعاده دادرسی.....	۲۰۶
بخش پنجم: اجرای احکام کیفری و اقدامات تأمینی و تربیتی.....	۲۱۱
فصل اول: کلیات.....	۲۱۱
فصل دوم: اجرای مجازات حبس.....	۲۲۲
فصل سوم: اجرای محکومیت‌های مالی.....	۲۲۹
فصل چهارم: اجرای سایر احکام کیفری.....	۲۳۴
فصل پنجم: اجرای قرار تعلیق اجرای مجازات، آزادی مشروط، قرار تعویق صدور حکم، نظام نیمه آزادی و آزادی تحت نظارت سامانه های الکترونیکی.....	۲۳۷
بخش ششم: هزینه دادرسی.....	۲۴۱
بخش هفتم: سایر مقررات.....	۲۴۴
قانون آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی مصوب ۱۳۹۳.....	۲۴۷
بخش هشتم: آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح.....	۲۴۷
فصل اول: کلیات.....	۲۴۷
فصل دوم: تشکیلات دادسرا و دادگاههای نظامی.....	۲۴۹
فصل سوم: صلاحیت.....	۲۵۶
فصل چهارم: کشف جرم و تحقیقات مقدماتی.....	۲۵۸

۲۵۸.....	مبحث اول: ضابطان نظامی و تکالیف آنان.....
۲۶۳.....	مبحث دوم: کارشناسی.....
۲۶۳.....	مبحث سوم: احضار.....
۲۶۵.....	مبحث چهارم: قرار بازداشت موقت.....
۲۶۶.....	مبحث پنجم: مرور زمان.....
۲۶۸.....	فصل پنجم: وکالت در دادسرا و دادگاه نظامی.....
۲۶۹.....	فصل ششم: ترتیب رسیدگی، صدور و ابلاغ رأی.....
۲۷۱.....	فصل هفتم: تجدیدنظر و اعاده دادرسی.....
۲۷۳.....	فصل هشتم: اجرای احکام.....
۲۷۵.....	فصل نهم: زندان‌ها و بازداشتگاه‌های نظامی.....
۲۷۷.....	بخش نهم: دادرسی الکترونیکی.....
۲۸۵.....	بخش دهم: آیین دادرسی جرایم رایانه‌ای.....
۲۹۴.....	بخش یازدهم: آیین دادرسی جرایم اشخاص حقوقی.....
۲۹۷.....	بخش دوازدهم: سایر مقررات.....
۲۹۹.....	منابع.....
۳۰۰.....	درستنامه.....

قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴

بخش اول: کلیات

فصل اول: تعریف آیین دادرسی کیفری و اصول حاکم بر آن

ماده ۱ آیین دادرسی کیفری مجموعه مقررات و قواعدی است که برای کشف جرم، تعقیب متهم، تحقیقات مقدماتی، میانجیگری، صلح میان طرفین، نحوه رسیدگی، صدور رأی، طرق اعتراض به آراء، اجرای آراء، تعیین وظایف و اختیارات مقامات قضایی و ضابطان دادگستری و رعایت حقوق متهم، بزه‌دیده و جامعه وضع می‌شود.

مواد مرتبط: ماده ۱ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸ و مواد ۲۲، ۲۸، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۹، ۹۰، ۳۳۵ الی ۳۸۱، ۴۲۷ و ۴۲۸ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲

ماده ۲ دادرسی کیفری باید مستند به قانون باشد، حقوق طرفین دعوا را تضمین کند و قواعد آن نسبت به اشخاصی که در شرایط مساوی به سبب ارتکاب جرایم مشابه تحت تعقیب قرار می‌گیرند، به صورت یکسان اعمال شود.

مواد مرتبط: اصول ۱۹، ۲۰، ۳۶ و ۱۶۶ ق.ا، ماده ۱۲ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲ و ماده ۲۵۰ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲

ماده ۳ مراجع قضایی باید با بی طرفی و استقلال کامل به اتهام انتسابی به اشخاص در کوتاه‌ترین مهلت ممکن، رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ نمایند و از هر اقدامی که باعث ایجاد اختلال

یا طولانی شدن فرایند دادرسی کیفری می‌شود، جلوگیری کنند.

مواد مرتبط: اصل ۱۶۴ ق.ا و مواد ۹۳ و ۹۴ ق.ا.د.ک مصوب ۱۳۹۲

واژگان دشوار: انتسابی: نسبت داده شده

.....

.....

.....

.....

ماده ۴ اصل، براءت است. هرگونه اقدام محدود کننده، سالب آزادی و ورود به حریم خصوصی

اشخاص جز به حکم قانون و با رعایت مقررات و تحت نظارت مقام قضایی مجاز نیست و در هر صورت این اقدامات نباید به گونه‌ای اعمال شود که به کرامت و حیثیت اشخاص آسیب وارد کند.

مواد مرتبط: بند ۲ ماده ۱۴ میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی مصوب ۱۹۶۶، اصل ۳۷ ق.ا، بند

۲ ماده واحده قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۳۸۳ و مواد ۵۷۰

الی ۵۸۷ قانون تعزیرات مصوب ۱۳۷۵

واژگان دشوار: سالب: سلب‌کننده

.....

.....

.....

.....

ماده ۵ متهم باید در اسرع وقت، از موضوع و ادله اتهام انتسابی آگاه و از حق دسترسی به وکیل

و سایر حقوق دفاعی مذکور در این قانون بهره‌مند شود.

مواد مرتبط: اصل ۳۵ ق.ا و مواد ۴۶، ۴۸، ۱۹۰، ۱۹۵ و ۳۵۹ ق.ا.د.ک مصوب ۱۳۹۲

.....

.....

.....

.....

ماده ۶ متهم، بزه‌دیده، شاهد و سایر افراد ذی ربط باید از حقوق خود در فرآیند دادرسی آگاه

شوند و ساز و کارهای رعایت و تضمین این حقوق فراهم شود.

مواد مرتبط: ماده ۹۷ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲

واژگان دشوار: بزه‌دیده: زبان‌دیده از جرم/ ذی‌ربط: دارای ارتباط و مرتبط/ ساز و کار: راه و روش،
طریقه

ماده ۷ در تمام مراحل دادرسی کیفری، رعایت حقوق شهروندی مقرر در «قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۳۸۳/۲/۱۵» از سوی تمام مقامات قضایی، ضابطان دادگستری و سایر اشخاصی که در فرآیند دادرسی مداخله دارند، الزامی است. متخلفان علاوه بر جبران خسارات وارده، به مجازات مقرر در ماده (۵۷۰) قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ محکوم می‌شوند، مگر آن که در سایر قوانین مجازات شدیدتری مقرر شده باشد.

مواد مرتبط: ماده واحده قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۳۸۳ و ماده ۵۷۰ قانون تعزیرات مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحی ۱۳۸۱/۱۰/۱۱

فصل دوم: دعوای عمومی و دعوای خصوصی

ماده ۸ محکومیت به کیفر فقط ناشی از ارتکاب جرم است و جرم که دارای جنبه الهی است، می‌تواند دو حیثیت داشته باشد:

الف- حیثیت عمومی از جهت تجاوز به حدود و مقررات الهی یا تعدی به حقوق جامعه و اخلال در نظم عمومی

ب- حیثیت خصوصی از جهت تعدی به حقوق شخص یا اشخاص معین

مواد مرتبط: مواد ۲، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۸ و ۱۰۳ و ۱۰۴ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲ و ماده ۱۹ آ.د.د.ور
اصلاحی ۱۳۸۴ و ماده ۲ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸

ماده ۹ ارتکاب جرم می‌تواند موجب طرح دو دعوی شود؛

الف- دعوای عمومی برای حفظ حدود و مقررات الهی یا حقوق جامعه و نظم عمومی
ب- دعوای خصوصی برای مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم و یا مطالبه کیفرهایی که به موجب قانون
حق خصوصی بزه‌دیده است مانند حد قذف و قصاص

مواد مرتبط: مواد ۱۰۰ الی ۱۰۴ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲ و ماده ۲ ق.م.ا مصوب ۱۳۷۸

واژگان دشوار: قذف: نسبت دادن زنا یا لواط به دیگران

ماده ۱۰ بزه‌دیده شخصی است که از وقوع جرم متحمل ضرر و زیان می‌گردد و چنانچه تعقیب
مرتکب را درخواست کند، «شاکی» و هرگاه جبران ضرر و زیان وارده را مطالبه کند، «مدعی خصوصی»
نامیده می‌شود.

مواد مرتبط: ماده ۳ و ۹ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸، ماده ۱۰۰ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲، ماده ۱۴ ق.آ.د.ک
مصوب ۱۳۹۲

ماده ۱۱ تعقیب متهم و اقامه دعوی از جهت حیثیت عمومی بر عهده دادستان و اقامه دعوی و

درخواست تعقیب متهم از جهت حیثیت خصوصی با شاکی یا مدعی خصوصی است.

مواد مرتبط: ماده ۷۹ قانون اصول تشکیلات عدلیه مصوب ۱۳۰۷، بند الف ماده ۳ ق.ا.ق.ت.د.ع.ا. اصلاحی ۱۳۸۱، ماده ۳ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸، ماده ۲۰ آ.د.و.ر. اصلاحی ۱۳۸۴ و ماده ۷۰ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲

ماده ۱۲ تعقیب متهم در جرایم قابل گذشت، فقط با شکایت شاکی شروع و در صورت گذشت او موقوف می‌شود.

تبصره- تعیین جرایم قابل گذشت به موجب قانون است.

مواد مرتبط: ماده ۴ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸، مواد ۱۰۰ و ۱۰۴ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۲ و مواد ۱۳ و ۷۰ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲

واژگان دشوار: موقوف: متوقف

ماده ۱۳ تعقیب امر کیفری که طبق قانون شروع شده است و همچنین اجرای مجازات موقوف نمی‌شود، مگر در موارد زیر:

(الف) فوت متهم یا محکوم‌علیه

(ب) گذشت شاکی یا مدعی خصوصی در جرایم قابل گذشت

(پ) شمول عفو

(ت) نسخ مجازات قانونی

(ث) شمول مرور زمان در موارد پیش بینی شده در قانون

(ج) توبه متهم در موارد پیش بینی شده در قانون

(چ) اعتبار امر مختوم

تبصره ۱- درباره دیه مطابق قانون مجازات اسلامی عمل می‌گردد.

تبصره ۲- هرگاه مرتکب جرم پیش از صدور حکم قطعی مبتلا به جنون شود، تا زمان افافه، تعقیب و دادرسی متوقف می‌شود. مگر آنکه در جرائم حق الناسی شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که فرد مجنون یا فاقد هوشیاری در فرض افافه نیز نتواند از خود رفع اتهام کند. در این صورت به ولی یا قیم یا سرپرست قانونی وی ابلاغ می‌شود که ظرف مهلت پنج روز نسبت به معرفی وکیل اقدام نماید. در صورت عدم معرفی، صرف نظر از نوع جرم ارتكابی و میزان مجازات آن وفق مقررات برای وی وکیل تسخیری تعیین می‌شود و تعقیب و دادرسی ادامه می‌یابد.

مواد مرتبط: مواد ۴، ۶، ۸، ۱۰، ۱۳، ۹۵، ۱۷۳، ۲۷۷ و ۲۸۹ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸، ماده ۴۲ لایحه اصلاح قسمتی از قانون اصول تشکیلات دادگستری و استخدام قضات مصوب ۱۳۳۳، ماده ۳۲ آ.د.د.و.ر اصلاحی ۱۳۸۴، بند ۱۱ اصل ۸۶ و اصل ۱۱۰ ق.ا، ماده ۱۸ ق.ا.ق.ت.د.ع.ا اصلاحی ۱۳۸۱، مواد ۳ الی ۹ و ۹۶ الی ۱۲۱ و تبصره ۱ ماده ۱۵۰ و مواد ۴۷۴ الی ۴۷۶ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲، مواد ۲۰، ۲۰۲ و ۶۹۲ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳

رای وحدت رویه مرتبط: رأی شماره ۶۵۹ مورخ ۱۳۸۱/۳/۷، رأی شماره ۲۲۸ مورخ ۱۳۴۹/۸/۲۰، رأی شماره ۵۶۳ مورخ ۱۳۷۰/۳/۲۸

واژگان دشوار: افافه: سلامتی، بهبودی/ حق الناسی: وابسته به حقوق دیگران، حقوق مردم بر یکدیگر/ وکیل تسخیری: در جرایم سنگین چنانچه خود متهم وکیل انتخاب نکرده باشد دادگاه راساً برای او وکیل انتخاب می‌کند تا فرایند دادرسی با حضور وکیل مدافع انجام شود.

ماده ۱۴ شاکی می‌تواند جبران تمام ضرر و زیان های مادی و معنوی و منافع ممکن الحصول ناشی از جرم را مطالبه کند.

تبصره ۱- زیان معنوی عبارت از صدمات روحی یا هتک حیثیت و اعتبار شخصی، خانوادگی یا اجتماعی است. دادگاه می‌تواند علاوه بر صدور حکم به جبران خسارت مالی، به رفع زیان از طرق دیگر از قبیل الزام به عذرخواهی و درج حکم در جراید و امثال آن حکم نماید.

تبصره ۲- منافع ممکن الحصول تنها به مواردی اختصاص دارد که صدق اتلاف نماید. همچنین مقررات مرتبط به منافع ممکن الحصول و نیز پرداخت خسارت معنوی شامل جرایم موجب تعزیرات

منصوص شرعی و دیه نمی شود.

مواد مرتبط: مواد ۲، ۴ و ۹ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸، ماده ۷ قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت غیر مجاز می نمایند مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۱۶، مواد ۱۱ الی ۳ ق.م.م. مصوب ۱۳۳۹، ماده ۹ قانون اصول محاکمات جزایی، ماده ۲۱۵ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۲ و مواد ۱۵ الی ۲۰ و ۵۷۵ الی ۵۷۷ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳

واژگان دشوار: منافع ممکن الحصول: منافی که ممکن است به دست بیاید/ الزام: اجبار قانونی

ماده ۱۵ پس از آن که متهم تحت تعقیب قرار گرفت، زیان دیده از جرم می تواند تصویر یا رونوشت مصدق تمام ادله و مدارک خود را جهت پیوست به پرونده به مرجع تعقیب تسلیم کند و تا قبل از اعلام ختم دادرسی، دادخواست ضرر و زیان خود را تسلیم دادگاه کند. مطالبه ضرر و زیان و رسیدگی به آن، مستلزم رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی است.

مواد مرتبط: مواد ۱ و ۴۸ ق.آ.د.م، ماده ۱۱ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸، مواد ۵۵۹، ۵۸۱ و ۶۶۷ قانون تعزیرات مصوب ۱۳۷۵، مواد ۱ الی ۵ ق.ت.م.ا.ا.ک مصوب ۱۳۶۷، مواد ۱۳۲ و ۱۳۴ ق.م.ج.ن.م. مصوب ۱۳۸۲، مواد ۸۶، ۱۱۲، ۵۵۹، ۵۷۵ الی ۵۷۷ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳

رای وحدت رویه مرتبط: رأی شماره ۵۸۲ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۲، رأی شماره ۶۴۹ مورخ ۱۳۷۹/۷/۵

واژگان دشوار: مصدق: تصدیق و تأیید شده

ماده ۱۶ هرگاه دعوی ضرر و زیان ابتداء در دادگاه حقوقی اقامه شود، دعوی مذکور قابل طرح در دادگاه کیفری نیست، مگر آنکه مدعی خصوصی پس از اقامه دعوی در دادگاه حقوقی، متوجه شود که موضوع واجد جنبه کیفری نیز بوده است که در این صورت می تواند با استرداد دعوی، به دادگاه کیفری مراجعه کند. اما چنانچه دعوی ضرر و زیان ابتداء در دادگاه کیفری مطرح و صدور حکم کیفری

به جهتی از جهات قانونی با تأخیر مواجه شود، مدعی خصوصی می‌تواند با استرداد دعوی، برای مطالبه ضرر و زیان به دادگاه حقوقی مراجعه کند. چنانچه مدعی خصوصی قبلاً هزینه دادرسی را پرداخته باشد نیازی به پرداخت مجدد آن نیست.

مواد مرتبط: مواد ۱۴، ۱۵ و ۱۷ الی ۲۲ و ۵۷۵ الی ۵۷۷ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳

.....

.....

.....

.....

ماده ۱۷ دادگاه مکلف است ضمن صدور رأی کیفری، در خصوص ضرر و زیان مدعی خصوصی نیز طبق ادله و مدارک موجود رأی مقتضی صادر کند، مگر آنکه رسیدگی به ضرر و زیان مستلزم تحقیقات بیشتر باشد که در این صورت، دادگاه رأی کیفری را صادر و پس از آن به دعوای ضرر و زیان رسیدگی می‌نماید.

مواد مرتبط: ماده ۱۲ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸ و ماده ۲۰ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲

رأی وحدت رویه مرتبط: رأی شماره ۶۴۹ مورخ ۱۳۷۹/۷/۵، رأی وحدت رویه شماره ۵۶ مورخ

۱۳۵۲/۷/۲۵

.....

.....

.....

.....

ماده ۱۸ هرگاه رأی قطعی کیفری مؤثر در ماهیت امر حقوقی باشد، برای دادگاهی که به امر حقوقی یا ضرر و زیان رسیدگی می‌کند، لازم الاتباع است.

مواد مرتبط: ماده ۲۲۷ ق.آ.د.م و ماده ۲۱ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲

واژگان دشوار: لازم الاتباع: چیزی که پیروی از آن لازم و ضروری است.

.....

.....

.....

.....

ماده ۱۹

دادگاه در مواردی که حکم به رد عین، مثل و یا قیمت مال صادر می‌کند، مکلف است میزان و مشخصات آن را قید و در صورت تعدد محکوم علیه، حدود مسئولیت هر یک را مطابق مقررات مشخص کند.

تبصره - در صورتی که حکم به پرداخت قیمت مال صادر شود، قیمت زمان اجرای حکم، ملاک است.

مواد مرتبط: ماده ۶۶۷ قانون تعزیرات مصوب ۱۳۷۵، ماده ۲۱۴ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۲

واژگان دشوار: رد عین: برگرداندن و پس دادن اصل مال / محکوم علیه: کسی که حکم بر ضرر او

وارد می‌شود

ماده ۲۰

سقوط دعوای عمومی موجب سقوط دعوای خصوصی نیست. هرگاه تعقیب امر کیفری به جهتی از جهات قانونی موقوف یا منتهی به صدور قرار منع تعقیب یا حکم برائت شود، دادگاه کیفری مکلف است، در صورتی که دعوای خصوصی در آن دادگاه مطرح شده باشد، مبادرت به رسیدگی و صدور رأی نماید.

مواد مرتبط: ماده ۷ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸ و مواد ۱۳ و ۱۷ و ۲۰۲ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲

ماده ۲۱

هرگاه احراز مجرمیت متهم منوط به اثبات مسائلی باشد که رسیدگی به آنها در صلاحیت مرجع کیفری نیست، و در صلاحیت دادگاه حقوقی است، با تعیین ذی نفع و با صدور قرار اناطه، تا هنگام صدور رأی قطعی از مرجع صالح، تعقیب متهم، معلق و پرونده به صورت موقت بایگانی می‌شود. در این صورت، هرگاه ذی نفع ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ قرار اناطه بدون عذر موجه به دادگاه صالح رجوع نکند و گواهی آن را ارائه ندهد، مرجع کیفری به رسیدگی ادامه می‌دهد و تصمیم مقتضی اتخاذ می‌کند.

تبصره ۱ - در مواردی که قرار اناطه توسط بازپرس صادر می‌شود، باید ظرف سه روز به نظر دادستان

برسد. در صورتی که دادستان با این قرار موافق نباشد، حل اختلاف طبق ماده (۲۷۱) این قانون به عمل می آید.

تبصره ۲- اموال منقول از شمول این ماده مستثنی هستند.

تبصره ۳- مدتی که پرونده به صورت موقت بایگانی می شود، جزء مواعد مرور زمان محسوب نمی شود.

مواد مرتبط: ماده ۱۷ ق.آ.د.ک مصوب ۱۲۹۰، ماده ۱۳ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۷۸، مواد ۲۷۰، ۲۷۱، ۴۲۶، تبصره ۲ ماده ۴۲۷ و ماده ۴۲۸ ق.آ.د.ک مصوب ۱۳۹۲، تبصره ۲ ماده ۱۰۵ و تبصره ۱ ماده ۱۰۷ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲، ماده ۳۵ ق.م.

رای وحدت رویه مرتبط: رأی شماره ۵۲۹ مورخ ۱۳۶۸/۸/۲، رای وحدت رویه شماره ۶۴۰ مورخ ۱۳۷۸/۸/۱۸

واژگان دشوار: قرار اناطه: زمانی که تعیین تکلیف در یک امر حقوقی منوط به اثبات موضوع در پرونده‌ای دیگر باشد.

✍

.....

.....

.....

.....